

Työsuunnitelma 01.01.2007 - 31.12.2009

1. Esteettömyyspolitiikka ja johtaminen

1.1 Osallisuus toteutuu julkisessa päätöksenteossa ja asiakirjoissa

Toimenpiteet

- Asiakirjojen valmisteluun vaikuttaminen
 - Luodaan yhteyksiä koulutusalan kehittäjiin ja nostetaan esille esteettömyysnäkökulma
- Päätöksentekojärjestelmään vaikuttaminen
 - Luodaan yhteyksiä poliittisiin vaikuttajiin ja nostetaan esille esteettömyysnäkökulma

1.2 Osallisuus sisältyy korkeakoulujen arviointiin sekä strategiaan ja johto on sitoutunut sen toteutukseen

Toimenpiteet

- Aktiivinen vuoropuhelu korkeakoulujen johdon ja kehittäjien sekä rehtorien neuvostojen kanssa
 - Osallistutaan korkeakoulujen johdon sekä kehittämistyöryhmien tapaamisiin ja järjestetään esteettömyysaiheisia kokoontumisia
 - Kutsutaan pilottikorkeakoulujen rehtorit ja opetusministeriön edustajat yhteistyötapaamiseen
 - Tavataan vuosittain rehtorineuvostoja
 - Pidetään yhteyttä rehtorineuvostojen nimeämiin edustajiin (ESOK-hankkeen ohjausryhmän ja Esteettömyyden kehittämistoimikunnan edustusten lisäksi)
 - Tarjotaan hankkeesta tiedotusta rehtorien neuvostojen verkkosivuille
- Korkeakoulujen monenlaisuus ja yhdenvertaisuus -arvioinnin kehittäminen
 - Esitellään korkeakoulujen politiikkojen ja käytäntöjen arviointimenettely pilottikorkeakouluille
 - Toteutetaan yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen ja yhdenvertaisuusarviointien kehittämistyöpaja SEIS-hankkeen kanssa

2. Tietoisuuden ja tiedon lisääminen osallisuuden toteuttamiseksi

2.1 Tietoisuus osallisuuden edellytyksistä henkilöstön, opiskelijoiden ja korkeakoulu yhteisön toiminnassa lisääntyy

Toimenpiteet

- Koulutusohjelmien suunnittelu ja toteutus
 - Suunnitellaan henkilöstön koulutukseen materiaalipaketti yhdessä esteitä kohdanneiden henkilöiden, oppilaitosedustajien ja järjestöjen kanssa
 - Osallistutaan opetus- ja toimintasuunnitelmien laadintaan esteettömyyden edistämiseksi
 - Suunnitellaan ja ollaan mukana toteuttamassa 1-2 vuotuista esteettömyyteen liittyvää koulutusta oppilaitosverkosto-, maakunta- ja valtakuntatasolla.
 - Järjestetään hankkeen kestäessä yksi kansainvälinen koulutustapaaminen
- Koulutuksen arviointi ja kehittäminen
 - Koulutukseen osallistuvilta kerätään palautetta; suunnitelmia ja toteutusta kehitetään saadun palautteen perusteella
 - Herätetään keskustelua osallistamiseen liittyvän osaamisen arvostamisesta
- Hankkeen ja asianosaistahojen keskinäinen viestinnän suunnittelu
 - Laaditaan sidosryhmien kanssa yhteiset ”esteettömyyttä edistävän keskinäisen viestinnän käytännöt ”

2.2 Sidosryhmien asiantuntemusta hyödynnetään osallisuuden toteuttamiseksi osana korkeakoulujen perustoimintaa (esittelyt??)

Toimenpiteet

- Toteutetaan tapaamisia ja toimitaan työryhmissä sidosryhmien kanssa
- Muodostetaan korkeakoulujen henkilöstön ja opiskelijaedustajien verkosto
- Syvennetään korkeakoulujen ja eri sidosryhmien paikallista yhteistyötä pienryhmätyöskentelyllä ja tapaamisilla
- Asiantuntijapankin luominen
 - Kootaan asiantuntijaverkosto, joka vastaa esteettömyyteen liittyviin kysymyksiin, tarjoaa koulutusta ja ohjausta
 - Julkistettaviksi soveltuvat kysymykset ja vastaukset esitellään verkkoportaaliin perustettavalla palstalla
- Tiedon levittäminen hyvistä käytännöistä ja hankkeesta
 - Kootaan Hyvät käytännöt portaaliin aihealueittain
 - Levitetään tietoa hyvien käytäntöjen -palstasta sidosryhmille
 - Markkinoidaan opinnäytetöiden aiheeksi hyvien käytäntöjen ”metsästämistä”

2.3 Tutkimus- ja kehittämistoiminta tukee osallisuuden toteuttamista

Toimenpiteet

- Edistetään esteettömyyteen liittyvää uuden tiedon tuottamista ja hyödyntämistä
 - Etsitään kyselemällä ja havainnoimalla työelämästä, järjestöistä ja oppilaitoksista esteettömyyteen liittyviä projekti- kehittämis- ja opinnäytetyön aiheita sekä raportteja
 - Markkinoidaan oppilaitoksissa, verkkoportaalissa sekä mediassa opiskelijoille esteettömyysaiheita
 - Toimitaan yhteystahona opinnäytetöiden teko- ja ohjausprosessissa
 - Levitetään ESOK-portaalissa kehittämis-, projekti- ja tutkimusraportteja
 - Hyödynnetään uutta tietoa päätöksenteon perusteena
- Toteutetaan alueellisia sekä valtakunnallisia kehittämistapaamisia ja seminaareja
 - Otetaan selvää kyselyillä esteettömyyteen liittyvistä hankkeista ja toiminnoista oppilaitoksissa, työelämässä sekä järjestöissä
 - Verkotetaan toimijoita ja kehittäjiä sekä kutsutaan heitä tapaamisiin
- Seurataan pilotti- ja ammattikorkeakoulujen sekä aiheenmukaisten hankkeiden toimintaa ja tuotoksia sekä levitetään niistä tietoa
 - Pyydetään tietoa toiminnoista ja tarjotaan tilaa esitellä niitä verkkoportaalissa
 - Kootaan tietoa eri toimintojen vaikuttavuuden arvioinneista
- Toteutetaan kansainvälistä yhteistyötä ja esteettömyyteen liittyvää seurantaa
 - Kutsutaan kansainvälisiä alustajia ja osanottajia videoneuvotteluseminaareihin
 - Avataan keskustelu pohjoismaisen korkea-asteen opiskelun esteettömyysarvioinnin toteuttamisesta
 - Toteutetaan Suomessa kansainvälinen esteettömyysaiheinen seminaari
 - Esitellään kansainvälisiä esteettömyysraportteja ja uutisia portaalissa

3. Oppimisympäristön ja opiskelukäytäntöjen kehittäminen kaikille sopivaksi

3.1 Fyysinen opiskeluympäristö korkeakouluissa sekä harjoittelu- ja työpaikoilla tukee mahdollisimman monen opiskelua ja osallistumista

Toimenpiteet

- Levitetään tietoa esteettömyyssuosituksista korkeakouluissa ja kehitetään suosituksia asianosaistahojen kanssa
 - Osallistutaan esteettömyyskartoituksen yleisen mallin kehittämiseen
 - Esitellään suosituksia, kartoitus- ja kuvausesimerkkejä portaalissa
 - Järjestetään fyysistä esteettömyyttä edistäviä seminaareja yhteistyössä järjestöjen ja oppilaitosten kanssa
- Toimitaan yhdessä kirjastojen kanssa niiden esteettömyyden toteuttamiseksi
 - Avataan keskustelu korkeakoulukirjastojen esteettömyyden kehittämisestä
- Edistetään apuvälineiden saamista yhteiseen käyttöön
 - Tehdään tunnetuiksi opiskelussa tarvittavat apuvälineet ja edistetään niiden käyttöön saamista

3.2 Opintojen ohjauksessa otetaan huomioon opiskelijoiden yksilölliset tarpeet

Toimenpiteet

- Edistetään suosituksilla ja koulutuksella ohjauksen yhdenvertaisuutta ja esteettömyyttä
 - Kootaan portaaliin suosituksia ja hyviä käytäntöjä esteettömyyden huomioimisesta
 - Kehitetään yhteistyössä eri asianosaistahojen kanssa suosituksia
 - Tuotetaan oppimateriaalia ja osallistutaan opo-kouluttajien koulutukseen
- Osallistutaan opettaja- ja opiskelijatuutorien koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen
 - Kootaan portaaliin tuutoreille esteettömyyteen liittyvää koulutusmateriaalia
 - Tehdään koulutusmateriaalia yhteistyössä opiskelijajärjestöjen ja kouluttajien kanssa
 - Tiedotetaan korkeakoulujen tuutor-toiminnasta vastaaville henkilöille portaalin esteettömyysmateriaalista
 - Ollaan mukana opiskelija-tuutoreiden perehdytyksissä / koulutuksissa

3.3 Opintojen (opetuksen, opiskelun ja oppimisen) suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa otetaan huomioon kokonaisvaltaisesti kaikkien opiskelijoiden tarpeet

Toimenpiteet

- Suunnitteluun ja toteutuksen arviointiin osallistuvat esteitä kohdanneet opiskelijat ja henkilöstön jäsenet sekä heidän edustajansa
 - Toteutetaan yhteistyössä ao. tahojen kanssa nettikyselyt kaikille opiskelijoille ja henkilöstölle
 - Suositetaan korkeakouluja kutsumaan esteitä kohdanneita opiskelijoita työryhmiin ja kehittämistoimikuntaan
- Laaditaan suositus monenlaisten opiskelijoiden ottamiseksi huomioon opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa
 - Kootaan portaaliin esimerkkejä yhdenvertaista osallistumista ja esteettömyyttä edistävästä käytännöistä
 - Laaditaan selvitysten ja esimerkkien perusteella suositus monenlaisten opiskelijoiden ottamiseksi huomioon opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa